

Zadeva: Zapisnik 51. seje Nacionalnega sveta za spremembo volilnega sistema (NSVS) in Programskega sveta SINTEZE-KCD

Seja je potekala preko elektronskih medijev v torek, 19. septembra 2023 po naslednjem dnevnem redu:

1. Tekoče aktivnosti:

- 1.1 Priprava predloga za progresivno obdavčenje (B. Nemeč);
- 1.2 Pismo predsedniku vlade – PV (E.M. Pintar);
- 1.3 Vladna priprava strokovnega posveta o volilnem sistemu (C. Ribičič);
- 1.4 Priprava na TV razpravi (V. Pogorevčnik);
- 1.5 Pismo predsednici Odbora DZ Terezi Novak (E.M. Pintar);
- 1.6 Video povzetek posveta o volilnem sistemu (M. Marc);
- 1.7 Predlog za razpravo o regionalizmu (B. Nemeč);
- 1.8 Informacija o sestanku s predstavniki stranke Pirati (T. Peršak);

2. Razno.

Ad 1.1 Priprava predloga za progresivno obdavčenje

V skladu z dogovorom na prejšnji seji bo B. Nemeč za naslednjo sejo pripravil predlog za drugačno obdavčitev dobička. Temeljna lastnost predloga je progresivnost in družbena motiviranost.

Ad 1.2 Pismo predsedniku vlade

V razpravi smo ocenili, da je vendarle nujno pripraviti predlog osebnega pisma predsedniku vlade, kjer bi ga opozorili, da priprave predloga novega volilnega sistema potekajo prepočasi, da bi lahko spremembo volilnega sistema realizirali še v tem mandatu. Opozoriti je treba, da se je iz razprave povsem izgubila zahteva po referendumu o novem sistemu, ki je ključna točka spreminjanja (suverenost državljanov). Vladine ugotovitve, da »stranke še niso izrazile pripravljenosti na spremembe«, je popoln nesmisel in zavajanje. Vsi vemo, da politične stranke ne BODO NIKOLI PRIPRAVLJENE PREDLAGATI ALI SOGLAŠATI Z DEMOKRATIZACIJO VOLILNEGA SISTEMA, zato je to mogoče izpeljati le preko referenduma. Osnutek pisma bo v tem tednu pripravil T. Peršak.

Ad 1.3) Vladna priprava strokovnega posveta o volilnem sistemu

Po sedanjih informacijah naj bi vlada »strokovni posvet o spremembi volilnega sistema« pripravila v drugi polovici meseca oktobra. Po istih informacijah je sprejet naš predlog, da bi bil eden od uvodničarjev C. Ribičič. V razpravi smo ocenili, da je to glede na naše dosedanje delo nezadostno, zato predlagamo, da se med uvodničarje uvrstita še vsaj eden ali dva člana naše delovne skupine. V primeru, da to zaradi koncepta posveta ne bi bilo mogoče, pa moramo to zagotoviti v obliki uvodnih razpravljavcev. Vse dejavnosti v tej zvezi vodi in koordinira Ciril Ribičič.

Ad 1.4) Priprava na TV razpravi

V. Pogorevčniku je uspelo dogovoriti termina za dve razpravi na RTV-MB. Prva, o bančnem sistemu, je dogovorjena za 11. oktober 2023; za to razpravo predlagamo P. Glaviča in A. Cetinskega. Vlado bo kontaktiral še gospo Meiro Festič, da se nam pridruži v tej razpravi. Če udeleženci smatrajo za smiselno, lahko osnovne informacije o svoji vsebinskih stališčih predstavijo na naši naslednji seji.

Druga razprava, o volilnem sistemu, naj bi potekala 6. decembra, torej po vladinem strokovnem posvetu. Te razprave naj bi se udeležila C. Ribičič in E. M. Pintar; če bi nam uspelo zagotoviti udeležbo tudi tretjemu našemu predstavniku, je bil dogovorjen predlog T. Peršak.

Ad 1.5 Pismo predsednici Odbora DZ Tereza Novak

Skupaj z vabilom za to sejo je bil poslan tudi predlog pisma Predsednici Odbora DZ gospe T. Novak. Ker doslej nismo dobili nobenih predlogov za dopolnila, podaljšujemo čas za usklajevanje do četrta zvečer (21. 09.), nato bo pismo dokončno oblikovano (Pintar) in poslano v petek oz. ponedeljek (Marc).

Ad 1.6 Video povzetek posveta o volilnem sistemu

Dobrin Tavčar, avtor posnetka našega posveta o volilnem sistemu je na predlog Marca uspel skrajšati in urediti posnetek. Dogovorjeno je, da ga z ustreznim spremnim pismom pošljemo širšemu krogu medijev s pozivom na uporabo, hkrati pa tudi Kociprovi s predlogom (zahtevo), da video smiselno vključi v vsebinsko razpravo. (npr., da ga posreduje z vabilom za to razpravo, obenem pa na samem posvetu omogoči kratko verbalno predstavitev). Spremni dopis za distribucijo pripravi Pintar.

Ad 1.7 Predlog za razpravo o regionalizmu

B. Nemeč je predlagal, da ponovno postavimo na dnevni red ene bodočih sej vprašanje regionalizma. Avgustovske povodnji bi imele bistveno manjše posledice, če bi bili nanje vsaj malo pripravljeni. Eno ključnih vprašanj je centralizacija skrbi za urejanje hudournikov in rečnih strug, do katere je prišlo po ukinitvi regionalnih zavodov, ki so se ukvarjali s temi vprašanji. Danes vlada ustanavlja regijske štabe za vodenje sanacije in s tem priznava, da roka odgovornih ministrstev niti slučajno ni segla v vse regije, ne v obliki izvajanja načrtov ne v obliki inšpekcijskega nadzora. To zahteva temeljit razmislek o decentralizaciji skrbi in odgovornosti. To je le eno od pomembnih vprašanj regionalizacije. Letošnja šola na sistemskih napakah nas je prekleto drago stala.

Dogovorjeno je, da se pripravi posebna javna seja o regionalizaciji. Glede koncepta oz. uvodničarjev se bomo še dogovorili, nedvomno pa računamo na B. Nemca, D. Radonjiča, T. Peršaka in V. Pogorevčnika.

Ad 1.8 Informacija o sestanku s predstavniki stranke Pirati

Na pobudo stranke Pirati smo se z njenimi predstavniki srečali (R. Bohinc, T. Peršak in E. M. Pintar) ter se pogovarjali o poglobitvi sodelovanja. Posebej jih je zanimalo, v kolikšni meri smo jih pripravljene podpreti pri njihovem predlogu omejitve mandatov županov. Čeprav so mnenja naših članov glede tega vprašanja različna, pa v celoti podpiramo njihova prizadevanja, da se o pomanjkljivostih in napakah sedanjih volilnih sistemov organizira strokovna in javna razprava in razbije samopašno prepričanje političnih strank, da one same odločajo o teh sistemih. Odločitev pripada državljanom in mora biti dorečena na referendumu.

Več o pogovoru preberite informaciji, ki jo je pripravil T. Peršak - [tukaj](#).

Ad 2) Razno

Dobili smo žalostno vest, da je preminil prof. dr. Ivan Kristan. Ob vseh njegovih naporih in prispevkih za oblikovanje sodobnejše in uspešnejše Slovenije je za nas posebej pomemben kot eden od avtorjev prvega predloga za modernizacijo volilnega sistema. (tim. Mihelčič-Kristan-Pintarjev predlog novega sistema volitve poslancev). Predlog je nastal v okviru ZDUSA, ki mu je uspelo zbrati preko 5.000 podpisov državljanov in ga tako umestiti v parlamentarno proceduro. Tam so ga politične stranke z umazanimi manevri izločile iz nadaljnjega postopka. Prav ta izkušnja nas opozarja, da dogovora za demokratizacijo volilnega sistema s političnimi strankami ne bo mogoče doseči. Pot do nje pelje edino preko referenduma.

Žalna seja za pokojnim Ivanom bo 11. oktobra 2023.

Zapisnik pripravil Emil Milan Pintar